

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

Lagmannen Lars-Gunnar Lundh

PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Jenny Viklund

PARTER

Åklagare

Vice chefsåklagare Karin Lindell

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Örebro

Misstänkt

Kenan Rasak, 19960505-4031

c/o Amilla Suhonjic

Södermalmsallén 6 c

702 25 Örebro

Offentlig försvarare: Advokat Charlie Tvärenvigg

advocat.se

Pipersgatan 3

112 24 Stockholm

Tidigare förordnad offentlig försvarare: Advokat Neo Barstedt

Advokatfirman Onyx AB

Polhemsgatan 16

112 36 Stockholm

SAKEN

Förordnande av offentlig försvarare; nu fråga om avskrivning, ersättning till offentlig försvarare samt obehörighetsförklaring

Handlingarna i målet samt i mål B 4605-21 och B 5112-21 genomgås varvid följande antecknas.

Åklagaren har meddelat att förundersökningen lagts ned såvitt avser de misstankar som kvarstått i målet.

Charlie Tvärenvigg och Neo Barstedt har inkommit med kostnadsräkning.

Tingsrätten meddelar följande

BESLUT

1. Målet skrivs av från vidare handläggning.
2. Charlie Tvärenvigg får ersättning med 8 652 kr, varav 6 922 kr avser arbete och 1 730 kr mervärdesskatt.
3. Neo Barstedt får ersättning med 5 350 kr varav 4 280 kr avser arbete och 1 070 kr mervärdesskatt.
4. Kostnaden för försvaret ska stanna på staten.
5. Neo Barstedt förklaras jämlikt 12 kap. 5 § rättegångsbalken obehörig att tills vidare brukas som ombud, rättegångsbiträde eller försvarare för Örebro tingsrätt.

SKÄL FÖR BESLUTET

Avskrivning samt ersättning till Charlie Tvärenvigg

Eftersom åklagaren lagt ner förundersökningen avseende de misstankar som kvarstått i målet ska det avskrivas från vidare handläggning.

Vad Charlie Tvärenvigg begärt i ersättning är skäligt och ska utges.

Ersättning till Neo Barstedt

Neo Barstedt har för sitt arbete i förevarande mål samt i mål B 4605-21 och B 5112-21 begärt ersättning motsvarande fem timmars arbete, varav hälften på jourtid.

Av 3 § förordningen (1997:406) om offentlig försvarare m.m. och 20 § rättshjälpsförordningen (1997:404) framgår bl.a. att arbetsredogörelsen i den offentlige försvararens kostnadsräkning ska vara så utförlig att ersättningsanspråkets skälighet kan bedömas. Arbetsredogörelsen skall innefatta uppgift om tidsåtgången för varje åtgärd som inte är rutinmässig.

Ersättningsanspråken för arbete i alla tre mål har kommit i en och samma kostnadsräkning. Arbetsredogörelsen saknar nästan helt datumangivelser. Det är därför omöjligt att utifrån arbetsredogörelsen utröna vilka åtgärder som avser vilka mål, om åtgärden varit nödvändig och om tidsåtgången varit rimlig.

Vid genomgång av målen överensstämmer dock angivandet av den 21 augusti 2021, under vilket arbete under jourtid ska ha utförts, med den tidpunkt då han förordnades i mål B 4605-21. Neo Barstedt har i det målet deltagit per telefon vid förhör den 22 augusti 2021, vilket var en söndag. Förhöret varade i 12 minuter och Neo Barstedt har begärt ersättning för två och en halv timmes arbete. Mot bakgrund av längden på förhöret tillerkänns han ersättning motsvarande skäligen en timmes arbete enligt helgtaxa.

Vad gäller begäran om ersättning i övrigt noterar tingsrätten följande. I mål B 5112-21 begärde Neo Barstedt sitt entledigande samma dag som han förordnades. I förevarande mål, B 4552-21, har Neo Barstedt såvitt tingsrätten kunnat utröna inte deltagit vid några förhör. Utöver närvaro vid förhör den 22 augusti 2021 i mål B 4605-21 synes alla åtgärder ha varit av administrativ karaktär. Han kan rimligen inte ha lagt ner två och en halv timmes arbete på detta. Neo Barstedt får därför ersättning motsvarande skäligen en timmes arbete enligt normaltaxa.

Frågan om Neo Barstedt fortsättningsvis ska vara behörig att verka som ombud, rättegångsbiträde eller försvarare vid Örebro tingsrätt*Rättsliga utgångspunkter*

Enligt 12 kap. 2 § rättegångsbalken (RB) får såsom ombud inte brukas annan än den som rätten med hänsyn till redbarhet, insikter och tidigare verksamhet finner lämplig att vara ombud i målet. Behörighetsreglerna ska beaktas av rätten självmant. Visar ombud oredlighet, oskicklighet eller oförstånd eller finnes han eljest olämplig ska rätten med stöd av 12 kap. 5 § RB avvisa ombudet i det aktuella målet. Rätten får även, enligt samma bestämmelse, förklara honom eller henne obehörig antingen för viss tid eller tills vidare att brukas som ombud vid den rätten. Bestämmelserna i 12 kap. 2 och 5 §§ RB gäller även för rättegångsbiträde och försvarare (se 12 kap. 22 § respektive 21 kap. 3 § tredje stycket).

Högsta domstolen (HD) har i NJA 2016 s. 64 med hänvisning till NJA 1987 s. 879 och NJA 1950 s. 359, uttalat följande.

14. Rättsfallet NJA 1987 s. 879 gällde frågan om 12 kap. 5 § RB innefattar befogenhet för rätten att besluta om en obehörighetsförklaring för viss tid eller tills vidare, även om ombudet inte visar sig olämplig i det mål där avvisningsfrågan prövas. HD fann att bestämmelsen uteslutande tar sikte på fall av anmärkning mot det sätt på vilket ombudet utför sitt uppdrag i det anhängiga målet. Den i paragrafen angivna befogenheten för rätten att meddela ett avvisningsbeslut med giltighet utöver det aktuella målet är därmed inskränkt på motsvarande sätt.

15. En förutsättning för att ett beslut om avvisning ska kunna meddelas enligt 12 kap. 5 § RB är alltså att ombudet i det mål där frågan kommer upp har visat sig olämplig. Denna förutsättning måste vara uppfylld såväl vid ett beslut om avvisning i målet som vid en förklaring avseende obehörighet vid domstolen för viss tid eller tills vidare.

Beslutsunderlaget vid obehörighetsprövning

16. Vid bedömningen av om det finns skäl att inte bara avvisa en person som ombud i målet utan också förklara henne eller honom obehörig att för viss tid eller

tills vidare brukas som ombud vid domstolen bör, utöver det som har kommit fram i målet, även visst annat underlag kunna beaktas. Vad som då närmast kommer i fråga är lagakraftvunna beslut genom vilka ombudet har avvisats i något annat mål, vid samma eller annan domstol. Om ombudet är advokat kan även beslut från Advokatsamfundets disciplinnämnd beaktas (jfr 12 kap. 6 § andra stycket RB).

17. Domstolen är skyldig att självant tillämpa behörighetsreglerna och också på eget initiativ ingripa om ett ombud under en rättegång visar sig olämplig på det sätt som anges i 12 kap. 5 § RB (se NJA II 1943 s. 136). Inget hindrar därför att domstolen begär in beslut av nyss nämnt slag. En förutsättning för att dessa beslut ska kunna utgöra en del av underlaget för bedömningen är att ombudet har fått del av materialet och getts tillfälle att yttra sig över det.

Det finns anledning att redan nu nämna att enligt tingsrättens bedömning kan den tolkning av aktuell bestämmelse som framgår av ovan angivna rättsfall inte tillämpas på nu förevarande fall. Skälen utvecklas vidare nedan.

Tingsrätten har inte heller tillställt Neo Barstedt det material som ligger till grund för tingsrättens beslut. Allt material är sedan tidigare känt för Neo Barstedt och tingsrätten har därför ansett det obehövligt för honom att åter ta del av det eller att låta honom yttra sig över det.

Underlag för bedömningen

Som konstaterats ovan har Neo Barstedt lämnat otydliga uppgifter avseende vilket arbete som utförts, när arbetet utförts och i vilket mål som arbetet utförts. Därtill har den tid han begärt ersättning för ansetts vara orimlig. Tingsrätten har noterat att det inte är första gången Neo Barstedts kostnadsräkningar lämnar en del att önska vad gäller så väl riktighet som tydlighet och rimlighet. Han har även vid ett tillfälle uppvisat sådan oskicklighet och oförstånd att han avvisats som ombud.

I Örebro tingsrätts mål B 524-19 (B 50-18), där dom meddelades den 20 februari 2019, begärde Neo Barstedt ersättning för 42 timmars arbete, vilket tingsrätten ansåg orimligt och tillerkände honom ersättning för 30 timmars arbete. Beslutet om ersättning överklagades inte.

I Värmlands tingsrätts mål B 3005-20, där dom meddelades den 15 september 2020, begärde han ersättning med motsvarande 53,25 timmars arbete, 77 timmars tidsspillan samt 11 224 kr utlägg, varav merparten avsåg kostnad för tågbiljetter. Efter att ha belyst såväl oklarheter som rena felaktigheter i Neo Barstedts arbetsredogörelse gjorde tingsrätten betydande avdrag gällande såväl arbete som tidsspillan och utlägg. En av grunderna för att inte ersätta all tidsspillan var att en offentlig försvarare är skyldig att försöka minska statens kostnader och därför ta vara på möjligheten att i vart fall till viss del arbeta under tågresor. Beslutet om ersättning överklagades inte.

I Örebro tingsrätts mål B 3031-19, där beslut meddelades den 22 mars 2021, begärde Neo Barstedt ersättning för 11 timmar och 15 minuters arbete. Tingsrätten ersatte Neo Barstedt för sex timmars arbete, detta med hänvisning till de misstänkta brottens förhållandevis enkla beskaffenhet. Därtill ersattes Neo Barstedt inte för den uppgivna tid då han satt annan att närvara i hans ställe utan att ha fått tingsrättens godkännande. Han fick inte heller full ersättning för yrkad tidsspillan för de resor han själv företagit, eftersom den yrkade ersättningen i den delen översteg vad en lokalt verksam försvarare skulle få. Beslutet om ersättning överklagades inte.

I Örebro tingsrätts mål B 5057-20, där dom meddelades den 23 juni 2021, begärde Neo Barstedt bland annat ersättning för 29 tågresor tur och retur till Norrköping. Tingsrätten halverade ersättningen eftersom det finns möjlighet att arbeta under tågresor. Neo Barstedt överklagade tingsrättens beslut om ersättning och anförde som skäl att han lätt blir åksjuk och att det vid arbete på tåg finns risk att bryta mot advokatsekretessen. Uppgiften att han lätt blir åksjuk hade inte åberopats i tingsrätten och det ansågs inte finnas stöd för att låta honom åberopa uppgiften i hovrätten. I övrigt fann hovrätten inte skäl att frångå tingsrättens bedömning.

I Stockholms tingsrätts mål T 20445-20, där beslut meddelades den 14 maj 2021, uppträdde Neo Barstedt som kärandeombud. Av beslutet framgår hur han under flertalet tillfällen under såväl förberedelsen som huvudförhandlingen visat sådan oskicklighet och sådant oförstånd att han till slut avvisades som ombud i målet.

Tingsrätten har även inhämtat beslut i disciplinära ärenden från Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd. Besluten är tre till antalet. Två beslut meddelades den 19 mars 2020 (D-2019/0968 och D2019/2054) och ett den 19 augusti 2020 (D-2020/0470).

I besluten från den 19 mars 2020 har disciplinnämnden funnit att de kostnadsräkningar som Neo Barstedt lämnat in varit felaktiga och att han brustit i omsorg och noggrannhet vid upprättande av kostnadsräkningen. För detta tilldelades Neo Barstedt i båda beslutna varningar enligt 8 kap. 7 § andra stycket, samt även straffavgift enligt tredje stycket samma paragraf i ett av besluten.

Beslutet från den 19 augusti 2020 avser en händelse där Neo Barstedt kallats till två förhandlingar vid olika domstolar under samma dag. Neo Barstedt begärde inledningsvis att få närvara vid den ena förhandlingen genom substitution vilket avslogs. Han begärde sedan att få närvara via videolänk, vilket även det avslogs. Slutligen uppgav han att han var sjuk och gav in ett läkarintyg som domstolen fann anledning att ifrågasätta riktigheten av. Disciplinnämnden ansåg att Neo Barstedts förklaring till sitt förfarande var en efterhandsinstruktion och att han allvarligt åsidosatt sina plikter som advokat. Han tilldelades därför varning och straffavgift enligt ovan nämnda lagrum.

Tingsrättens tolkning av 12 kap. 5 § RB och NJA 2016 s. 64 (med hänvisningar)

Om 12 kap. 5 § RB ska tolkas på det sätt som HD gjort gällande kan tingsrätten inte förklara Neo Barstedt obehörig att brukas som ombud, rättegångsbiträde eller försvarare vid tingsrätten eftersom han inte först avvisats som försvarare i målet. De HD-avgöranden som tidigare omnämnts avser dock inte brottmål utan tvistemål samt fastighetsmål och det finns enligt tingsrättens mening betydande skillnader. I förevarande fall rör det sig om ett förordnandemål som inte lett till åtal. I sådana mål har tingsrätten som regel ingen eller lite insikt i exempelvis försvararens förehavanden förrän

kostnadsräkning och arbetsredogörelse kommer in på grund av entledigande eller stundande avskrivning. Först då kan jämförelser göras mot exempelvis uppgifter om vad utredningen omfattat för misstankar, antal och längd på förhör och liknande. Även i mål där åtal väcks är det ofta i samband med ingivandet av kostnadsräkning och arbetsredogörelse som försvararens arbete kan granskas. Det innebär att om HD:s slutsatser om tillämpningen av nu aktuell bestämmelse ska efterlevas kan exempelvis försvarare som notoriskt underlåter att agera med den omsorg och noggrannhet som rollen kräver inte förklaras obehöriga att fortsättningsvis verka vid domstolen, så länge de inte uppträder i mål där deras agerande löpande kan utvärderas och eventuell grund för avvisning uppkommer (jfr. Ekelöf m.fl, Rättegång II, 9 uppl., s. 84). Det är enligt tingsrättens mening uppenbart att en sådan utgång svårligen kan vara förenlig med lagstiftarens vilja att den som visar oredlighet, oskicklighet eller oförstånd eller finnes eljest olämplig ska kunna förklaras obehörig.

I förevarande mål samt de två sambandsmålen har Neo Barstedt entledigats under målets gång eftersom den tilltalade begärde en annan försvarare. Möjligen hade tingsrätten i det läget kunnat besluta att avvisa Neo Barstedt istället för att entlediga honom och samtidigt obehörighetsförklara honom. Vid den tidpunkten var emellertid inte alla de omständigheter som ligger till grund för förevarande beslut kända för tingsrätten. Att tingsrätten nu, när omständigheterna är kända, ska behöva invänta ett nytt mål där Neo Barstedt förordnas och sedermera förfar på ett sätt som utgör grund för avvisning och först då kunna obehörighetsförklara honom förefaller både märkligt och orimligt. Det finns inte heller fog för att avvisa honom i nu förevarande mål, inte på grund av att han inte förfarit på ett sätt som inte utgör grund för avvisning, utan på grund av att han redan är entledigad.

Mot bakgrund av det ovan anförda anser tingsrätten att det finns stöd för att förklara ett ombud, rättegångsbiträde eller försvarare obehörig att verka vid tingsrätten med stöd av 12 kap. 5 § RB även om denne inte först avvisats i det anhängiga målet.

Tingsrättens bedömning i frågan om att förklara Neo Barstedt obehörig

Tingsrätten har redogjort för flertalet domar och beslut där Neo Barstedt i sin roll som försvarare åsidosatt det krav på omsorg och noggrannhet som följer med advokatycket. De ersättningsanspråk han lagt fram i de olika målen har resulterat i såväl nedsättningar av yrkat belopp som varningar och straffavgift från Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd. Enligt tingsrätten tyder Neo Barstedts beteende på en allvarlig brist på respekt för såväl advokatycket som för det rättssystem han verkar i.

Vad gäller Stockholms tingsrätts beslut att avvisa Neo Barstedt som ombud kan inledningsvis nämnas att Neo Barstedt uppträder främst som offentlig förvarare vid Örebro tingsrätt. Tvistemål och brottmål skiljer sig förvisso åt såväl processuellt som materiellt. Att tingsrätten ändå beaktar Stockholms tingsrätts beslut beror på att det understryker Neo Barstedts bristande lämplighet i sin yrkesroll. Det är anmärkningsvärt att en medlem av Sveriges advokatsamfund överhuvudtaget kan förfara på ett sätt som gör att han gör sig förtjänt av sådan kritik. En advokat med gott omdöme och självinsikt ska i vart fall kunna inse sina begränsningar och tacka nej till eller avsäga sig uppdrag som denne uppenbart inte mäktar med.

De händelser som ligger till grund för denna bedömning har inträffat under perioden februari 2019 till juni 2021, det vill säga en period om ungefär två och ett halvt år. Neo Barstedt har varit medlem av Sveriges advokatsamfund sedan april 2018, det vill säga något mindre än fyra år. Det agerande som tingsrätten nu funnit anledning att undersöka har alltså pågått under större delen av den tid som Neo Barstedt varit verksam som advokat. Därtill kan konstateras att han inte verkar ha dragit lärdom av den kritik som riktats mot honom utan han verkar snarare söka nya vägar att kringgå de skyldigheter som åligger honom. Som exempel kan nämnas att han i Värmlands tingsrätts dom upplystes om sin skyldighet att begränsa statens kostnader och arbeta under tågresor, bara för att i Örebro tingsrätts mål B 5057-20 återigen begära ersättning för tidsspillan för tågresornas hela längd. Först i hovrätten uppgav han att han lätt blir åksjuk, en omständighet som rimligen borde ha förelegat redan vid tidpunkten för Värmlands tingsrätts dom och som

han borde ha tagit med redan vid ingivandet av kostnadsräkningen i Örebro tingsrätts mål B 5057-20.

Sammantaget finner tingsrätten att det finns grund för att förklara Neo Barstedt obehörig att brukas som ombud, rättegångsbiträde eller försvarare vid Örebro tingsrätt. Givet den korta tid Neo Barstedt varit verksam som advokat och den mängd samt tidsmässiga spridning av tillfällen som han agerat med såväl bristande skicklighet som förstånd finns skäl att låta beslutet gälla tills vidare.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#)

Överklagande ställs till Göta hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 24 februari 2022.

Jenny Viklund

Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar

Beslut i brottmål, tingsrätt

TR-11

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från beslutets datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i beslutet.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.